

Perusparannushanke ja rahoitukset

Tarkkaile tietä

- Tien muoto
 - Onko tien pinta ”kupera” vai onko tiessä reunapalteet ja tie toimii ojana?
 - Onko kallistusta tarpeeksi, jotta vedet valuvat tien pinnasta ojiin eivätkä jää seisomaan tien pintaan?
- Ojat ja rummut
 - Seisooko vesi ojissa? Tällöin vesi on myös tierungossa ja tien kantokyky on heikentynyt
 - Onko edes ojia?
 - Onko laskuoja auki?
 - Ovatko rummut auki, putki ehjä?

Liikenneturvallisuus

- jyrkkiä mutkia joissa näkemä heikko
- risteyksien näkemät
- jyrkänteet, kaiteiden tarve

Kantavuus raskailla kuormilla

- kestääkö tie vaurioitumatta raskaan liikenteen?
- joutuuko ajamista rajoittamaan
- Kelirikko
 - Joka vuosi samassa kohdassa
 - Pinta- vai runkokelirikko?

Joskus ongelman poistaa pienikin työ, mutta "fiksailulla" ei pärjää montaa vuotta ja näin ollen korjausvelka yksityistiellä kasvaa

Tiekunnan toimielimen vastuulla on tien kunnon tarkkaileminen, älä laiminlyö vastuutasi

Kuivatus, kuivatus ja kuivatus

- Reunapalteet, tien kaltevuus
- Oja puuttuu toiselta puolelta, vesien johtaminen
- Kelirikko keväällä ja syksyllä,
- Kantavuus heikko

Ongelmia

- Ojat puuttuvat
- Sähköpylväs tiealueella
- Tie kaventunut vuosien aikana

Turvallisuutta tielle

- Liikenneturvallisuus
- Kuivatus
- Tien kaltevuus

Kaikki yhdessä
kuvassa

- Liikenneturvallisuus
- Ojat puuttuvat
- Tien rungon muotoilu
- Pintakelirikko

Kunnossapitoa vai perusparannusta?

Kunnossapitoa

- kesä- ja talvihoito
- tien kulutuskerroksen lisääminen (murske tai sora)
- Pienimuotoiset ojien ja rumpujen kunnostukset
- siltojen tarkastus ja pienimuotoiset kunnostustyöt

Perusparannusta

- liikenneturvallisuuden parantaminen
- kuivatuksen ja kantavuuden parantaminen
- tulvavauriot, jatkuva kelirikko, maakivet
- siltojen kantavuuden parantaminen tai huonokuntoisen sillan uusiminen

Rahoitus perusparannushankkeelle

1. Kunnan avustus perusparannukseen
-yleensä avustusta myönnetään, mutta ehdot vaihtelevat suuresti
2. Valtionavustus eli ELY-keskuksen myöntämä avustus
<https://www.ely-keskus.fi/yksityisteiden-parantamisen-avustaminen>
3. KeMeRa –rahoitus
<https://www.metsakeskus.fi/fi/palvelut/tuki-metsateihin>
4. Tiekunnan omarahoitus

Kunnan avustus

- Kunnat voivat **halutessaan** avustaa tiekuntia yksityisteiden kunnossapidossa ja perusparannuksessa
- Jokaisessa kunnassa on omat avustusehdot
- Yhteinen ehto näyttäisi olevan on vakituinen asutus tien vaikutusalueella
- Tiedustele avustusta ajoissa omasta kunnastasi

Valtionavustus

- Hakijana tiekunta
- Avustuksesta päättää oman alueen ELY-keskus
 - Avustus perusparannushankkeisiin yleensä 50 % hyväksytyistä arvonlisäverollisista kustannuksista
 - Mielellään yli 10 000 € hankkeita
- Traficom vastaa avustuksien kohdentamisesta
- Kaakkois-Suomen avustukset 2020 ja 2021
- Samalla kun tiekuntien korvausvelka kasvaa, eli yksityisteitä ei peruskorjata, valtionavustuksia jää hakematta miljoonia (Kaakkois-Suomi)
- Mikäli suunta ei muutu, avustusmäärärahoja tullaan pienentämään

KeMeRa-tuki, Metsäkeskus

- Tuki on tarkoitettu yksityiselle metsänomistajille metsänhoidon tukemiseen
- Hakijana on osakas, tiekunta ei voi hakea
- Yksiköissä metsäliikenteen osuus oltava vähintään 30 %
- Tuki on 50 % kokonaiskustannuksista perusparannuksessa
 - Uusi tie 30 %
- On veronalaista tuloa saajalle
- Tukea säättää *Kestävän metsätalouden määräaikainen rahoituslaki 34/2015*
- Ei voi hakea samanaikaisesti valtionavustuksen kanssa

Yleisin rahoitusmalli on

Valtionavustus 50 %

Kunta 5-30 %

Tieosakkaat 20-45 %

Tieosakkaiden osuuksien maksamisesta kannattaa keskustella avoimesti tiekunnassa ja miettiä eri vaihtoehtoja

- kerätäänkö muutaman vuonna etukäteen "perusparannusrahaa"
- maksetaanko osamaksulla vuoden aikana

Kohtuullisuus tulee pitää mielessä, kaikilla ei ole maksukykyä samalla tavalla

Ajatuksena....

Yksityistien pituus 4 km (20 000 € / km)

Osakkaita 70, (kunnossapito)yksiköitä 95 000 kpl

Perusparannushanke maksaa 80 000 € sis. alv 24%

ELY:n avustus 50 % 40 000€

Kunnan avustus 20 % 16 000€

Osakkaiden osuus 30 % 24 000 €

$24\,000\text{ €} / 95\,000\text{ yksiköllä} = 0,25\text{ €} / \text{yksikkö}$

Liisan, vakituisen asukkaan yksikkömäärä on 2200
(1 x 1100 tn x 2 km = 2200 yksikköä)

Liisan maksama osuus perusparannuksesta olisi 550 €
($2200 \times 0,25\text{ €} = 550\text{ €}$)

Alkutoimet perusparannushankkeelle tiekunnassa

- Toimielin tekee tarvekartoituksen yhdessä osaavan henkilön/henkilöiden kanssa
 - Urakoitsija, tieisännöitsijä...
- Onko aikataulu mikä? Onko akuutteja paikkoja?
- Selvitä sopivat avustukset teidän tiekuntaan
- Mieti kuinka hanke rahoitetaan
- Yksiköinti oltava ajantasalla, jos perusparannushanke rahoitetaan kunnossapitoyksiköillä (hankkeella voi olla oma yksiköintikin)
 - näin jokainen osakas maksaa oikeassa suhteessa perusparannuksesta
- Vanhat dokumentit ovat tärkeitä, etsi ne valmiiksi hyvissä ajoin!
Esim. tiealueen leveystietoja tarvitaan hankkeen aikana varmasti

Hankkeen toteuttamiseksi kunnolla, aikaa kannattaa varata 1-2 vuotta hankkeen suuruudesta riippuen

- tarvekartoitus/alustavat suunnitelmat hankkeeseen 6 kk
- tiekunnan kokous/kokoukset 3-6 kk
- moitekanneaika (valitusaika) 3 kk
- hakemukset rahoittajalle ja niihin päätökset 2 kk - 6 kk
- tarjouspyynnöt 1 kk
- työmaan aloitus 1 kk – 2 kk
- toteutus 3 vko - 6 kk
- loppukatselmus/tarkastus

Suunnitelmat edellisenä kesänä ja töiden toteutus seuraavana kesänä

Tarvekartoitus/ suunnittelua

- Miettikää perusparannushanketta aina kokonaisuuden kannalta
- Vaikka kuivatusta ja kantavuutta tarvitsisi ainoastaan mielestänne parantaa 500 m matkalla, miettikää myös liikenneturvallisuuden kannalta tärkeät kohdat, risteykset, jyrkät mäet, kaiteiden tarve, kapeat tien kohdat, jyrkänteet..
- Kunnossapidon kannalta muistakaa huomioida maakivien poisto, tiealueella olevat isot puut, kivet, kannot onko tarvetta poistoon?
- Mikäli tietä tarvitsee oikaista tai siirtää, selvittäkää tiealueen leveys
- Jos uusi tielinjaus menee tiealueen ulkopuolelle, Maanmittauslaitoksen yksityistietoimitus tulee tehdä
- Toimituskustannukset eivät ole avustuskelpoisia kustannuksia

Yksityistien parantamisen avustaminen, ELY-keskus

Tien tulee olla valtionavustuskelpoinen yks.tl 83 §

- Tiekunta tulee olla perustettu**

- Ktj ote liitteeksi hakemukseen

- Ajantasaiset tiedot tiekunnasta tulee olla MML:n yksityistierekisterissä sekä Digiroadissa yks.tl 50§ mukaisesti ilmoitettuna**

- Digiroad-järjestelmään tulee tehdä ilmoitus vaikka tiellä ei olisi yks.tl 50 § mukaisia rajoituksia!

- Järjestelmän antama todistus tietojen ilmoittamisesta tulee liittää hakemuksen liitteeksi

Ensisijaisesti avustettavia hankkeita ovat:

- siltojen ja suurten rumpujen (> 1m) uusiminen, tai vaurioiden korjaaminen, sekä vaurioitumisen estäminen
- teiden tulvavaurioiden korjaaminen ja estäminen
- liikenneturvallisuutta merkittävästi parantavat hankkeet

Muita avustettavia hankkeita:

- tien routavaurioiden korjaaminen
- kantavuuden ja siihen liittyen kuivatusjärjestelmän parantaminen
- muu liikenneturvallisuuden parantaminen, kuten kaarteiden oikaisu, liittymäkohdan parantaminen tai tielinjan siirtäminen
- lauttapaikan parantaminen

Kunnossapitoluonteisten töiden avustaminen

- Kantavuuden parantamiseksi tarpeelliset kuivatusjärjestelmän eli ojien ja rumpujen parantamishankkeet **voidaan hyväksyä**
- Laajemman parantamishankkeen osana **voidaan myös hyväksyä** samanaikaisesti tehtäviä kunnossapitoluonteisia töitä, esimerkiksi tien kulutuskerroksen lisääminen, max. 5 cm tiivistettynä
- Yksittäisen tienkohdan tai sillan parantamishankkeen yhteydessä muualla tiellä tehtäviä tavanomaisia, vuosittaisia kunnossapitotöitä **ei avusteta**
- Pelkkää tavanomaista kunnossapitoa (esimerkiksi auraus ja lanaus tai pelkkä kulutuskerroksen lisääminen tai vähäinen ojien kunnostus ja yksittäisten pienten rumpujen uusiminen) **ei avusteta** parantamisavustuksin

Hankkeen koko vaikuttaa päätöksen tekoon

Pieni hanke < 25 000 € ?

- Hankkeissa missä ei tarvita mittaavaa suunnittelua, voidaan perusparantamiseen liittyvät asiat käsitellä yhdessä tiekunnan kokouksessa. Esim. lyhyehkön tievälin parantamishanke
- Kokouksessa päätetään kustannusarvio ja käydään työselitys läpi
- Tiekunnan omarahoitusosuus kerätään kunnossapitoyksiköillä
- Ei tarvita
 - Ulkopuolista suunnittelijaa
 - Lainaa
 - Yksityistietoimitusta
 - Kokouksessa valtuutetaan toimitielin hakemaan avustuksia ja ottamaan avustukset vastaan sekä hoitamaan hankkeen toteutus, mikäli avustusta myönnetään

Iso hanke

- Ensimmäisessä tiekunnan kokouksessa
 - Esillä alustava kustannusarvio
 - Päätetään suunnitelman laatimisesta
 - Päätetään miten omarahoitusosuus hoidetaan
 - Tarvittaessa päätetään lainan ottamisesta ja mahdollisista takaajista
 - Päätetään tehdäänkö erillinen yksikkölaskelma hankkeen omarahoitusosuuden keräämistä varten
 - Valitaan suunnittelija tai valtuutetaan toimitielin valitsemaan suunnittelija
 - Tarvittaessa päätetään yksityistie tietöimituksen hakemisesta/tiealueen leventämisestä

- Toinen kokous
 - Suunnitelman hyväksyminen
 - Kustannusarvion vahvistaminen
 - Päätetään rahoituksen hakemisesta ja avustuksen vastaanottamisesta (ELY-hankkeet)
 - Vahvistetaan hankkeen yksikkölaskelma
 - Vahvistetaan hankkeen maksuunpanoluettelo
 - Tarvittaessa päätetään yksityistie tietöimituksen hakemisesta
 - Valtuutetaan toimielin valitsemaan urakoitsija

Myöntämällä valtuutuksia toimielimelle tai vastaavalle, helpottuu moni asia.

Kokousvalmisteluja

- Pankit

- On hyvä tehdä alustavia yhteydenottoja eri pankkeihin jos kustannusarvio näyttää nousevan korkeaksi
- Vaikka lainaa ei tarvittaisi moneksi vuodeksi, saattaa lyhytaikainen rahoitus olla tarpeen, että tiekunta saa laskut maksettua. Maksatuksia voi KEHA:sta hakea useampaan otteeseen, mutta pääperiaate on, että avustus maksetaan kun kaikki laskut on maksettu
- Hyvät pankkisuhteet auttavat takausasiassa. Kahta takaajaa ei välttämättä tarvita
- Osakkaat voivat myös itse lainata rahat tiekunnalle kunnes avustukset on saatu tiekunnan tilille. Tee aina kirjallinen sopimus asiasta

- Yksiköinti

- Jos tiedossasi on, että yksiköinti täytyy tehdä uudelleen, selvitä hintoja ja mahdollista tekijää ennen kokousta
- Valmistele asioita valmiiksi mahdollisimman pitkälle

Kustannusarvio

Traficommin sivuilta löytyy kustannusarviopohja ja malli siihen

- Kyseessä on arvio, mutta antaa suuntaviivoja hankkeen rahoitukseen
- Kustannusarvio laitetaan myös urakoitsijoille tarjouspyyntöjen mukaan, ilman hintoja. Määrät nähdään tästä selvästi
- Huomio aina alv 0 % ja alv 24 % hinnat, että lasket kustannukset oikein
- Perusparannuksen keskihinta on 15 000 – 30 000 €/km
 - Ojat, maakivet, rumpuja, kallistus, kulutuskerros, kantavuus, jne

Suunnittelija

- Yksityistiehankkeissa ei yleensä tule julkista kilpailutusta suunnittelijasta
 - Pieniä hankkeita, suunnitelman kustannukset jää alle 60 000€ alv 0%
- Pienemmissä hankkeissa suunnittelijana voi olla asiansa osaava osakaskin (ammattitaitoa oltava)
- Tieisännöitsijät, Metsänhoitoyhdistykset tekevät suunnittelua ja valvontaa, riippuu hankkeen koosta

Tiekunnan kokous

- Huomioi että kokous tulee kutsuttua koolle yks.tl 61 § mukaisesti
- Kokouskutsussa tai mukana toimitettavassa asia-/esityslistassa tulee olla mainittuna perusparannushankkeen toteuttamisen kannalta kaikki olennaiset asiat
- Osakkaiden tulee olla tietoisia kaikista hankkeeseen liittyvistä asioista, raha yleensä kiinnostavin
- Valmistele rahoitussuunnitelma hyvin ja mahdollisesti useammalla vaihtoehdolla
- Muista että päätöksiin voi sisältyä eri ehtoja, ne on kirjattava ylös pöytäkirjaan
- Valitusaika 3 kk:tta odotettava ennen hankkeen aloitusta, Moitekanne yks.tl 65§

- Kokouksessa tulee tehdä päätökset ainakin seuraavista asioista:
 - perusparannushankkeen käynnistämisestä
 - kustannusarviosta, myös mahdollinen lisärahoitus huomioitava
 - rahoituksesta, pöytäkirjassa mainittava myös millä perusteella osakkaat maksavat hankkeen osakkaille syntyvät kulut esim. kunnossapitoyksiköiden mukaan vai erillisen yksiköinnin mukaan (yleensä siltahankkeet
 - valtionavustuksen hakemisesta ELY-keskuksesta, avustuksen vastaanottamisesta (samassa kokouksessa tehdyt päätökset nopeuttavat käsittelyä)
 - mahdollisen tietoimituksen hakemisesta
 - mahdollisen yksiköinnin uudistamisesta
 - mahdollisesta pankkilainasta
 - kenelle myönnetään ja mitkä valtuudet (valtakirjat)

Kokouksen myöntämiä esimerkkejä valtuutuksista toimielimelle tai jollekin muulle asioita hoitavalle taholle esim. tieisännöitsijälle:

- allekirjoittaa valtionavustusta koskevat dokumentit, kuten avustushakemus, vastaanottoilmoitus, maksatushakemus ja mahdollinen muutoshakemus
- asioida sähköisesti
- hakea lisärahoitusta summaan xxxxx,xx € asti, mikäli hankkeen toteutuminen muutoin vaarantuu
- valita suunnittelija ja tai hyväksyä suunnitelma
- tilata tutkimuksia esim. kantavuusmittaus tai maaperätutkimus
- valita urakoitsija(t) tarjouspyyntöjen jälkeen ja tehdä sopimukset heidän kanssaan
- hoitaa hankkeen toteutuksen ja siihen liittyviä asioita, valvoja, turvallisuuskoordinaattori, jne
- vastaanottaa hanke

Avustuksen hakeminen

- Avustuksen hakemiselle ei ole määräaikaa
- Suositus on kuitenkin edellinen kesä ennen toteutusvuotta
- Sähköistä hakemusta suositellaan
 - Aluehallinnon asiointipalvelu (Palvelut -> Liikenteen palvelut -> Avustukset yksityistien parantamiseen)
 - Sähköinen asiointi edellyttää vahvaa tunnistautumista esim. pankkitunnuksilla
 - Suomi.fi –valtuutuksia ei tarvita
 - Nimenkirjoitusoikeutta ei tarvitse olla henkilöllä joka avustusta hakee. Valtakirja tai valtuutus riittää
- Sähköisesti asioiden hoitaminen on nopeaa ja kaikesta toiminnasta jää jälki rekisteriin

- Paperinen hakemus on myös mahdollinen
- Hakemus on tulostettavissa Suomi.fi-palvelusta käyttämällä Yleinen asiointilomake yksityishenkilöille- lomaketta
- Tarvittavat liitteet toimitetaan hakemuksen mukana
 - Postitus Pirkanmaan ELY-keskus, Kirjaamo, PL 297, 33101 Tampere
- Voit valita VAIN toisen asiointitavan, joko sähköisen tai paperisen, et voi siis vaihtaa kesken hankkeen asiointitapaa

Hakemus

Sähköiseen hakemukseen tarvittavia tietoja ja ohjeita:

Hakija: on henkilö joka avustusta hakee

Yhteystiedot: hakijan omat yhteystiedot

Tien tietoihin tarvitaan:

- käyttöoikeusyksikkötunnus, löytyy Ktj otteesta tai tienhoito.fi -sivuilta karttapalvelusta
- tien pituus, löytyy Ktj otteesta

Parantamiskohde:

- lyhyt sanallinen selitys hankkeesta
- Liikennetiedot eli pysyvät- ja loma-asunnot määränä
- Läpikulkuliikenne (ajoneuvoa/vrk)
- Muut tietä käyttävät määrällisesti

Toimenpiteen toteutusaika:

- aloitus ja lopetus pvm
- ei kannata tehdä liian tiukkaa aikataulua, asioilla on tapana venyä suunnitellusta

Rahoitussuunnitelma:

- kustannukset ilmoitetaan arvonlisäverollisina
- oma rahoitus, kunnanavustus ja valtionavustus merkitään kustannusarvioon
- tämä on nimensä mukaisesti suunnitelma joka saattaa muuta

Liitteet hakemukseen:

- Kiinteistörekisteriote (Ktjote)
- Karttaliite tiestä ja sen vaikutusalueesta, jossa merkittynä vakituisesti asutut kiinteistöt
- Todistus tai muu tuloste ajantasaisista tiedoista tie- ja katuverkon tietojärjestelmässä Digiroad
- Pöytäkirjanote tiekunnan kokouksesta, jossa on päätös hankkeeseen ryhtymisestä, päätös avustuksen hakemisesta ELY-keskuksesta, päätös henkilön valtuuttamisesta sähköiseen asiointiin ja tarvittaessa päätös avustuksen vastaanottamisesta
- Suunnitelma tai työselitys sekä suunnitelmakartta
- Suoritepohjainen kustannusarvio
- Valtakirja asiointiin Aluehallinnon asiointipalvelussa

Päätös

ELY-keskuksen myönteisessä avustuspäätöksessä hyväksytään ja määrätään:

- hankkeen suunnitelma ja kustannusarvio
- avustusprosentti
- avustuksen enimmäismäärä
- maksuerien lukumäärä
- työn toteutusaika

Kielteinen päätös saattaa tulla mikäli:

- tien kunnossapito on laiminlyöty
- esitetyt toimenpiteet eivät ole hyväksyttäviä
- hanke on pieni ja valtionavustusta ei katsota tarpeelliseksi

Avustuksen vastaanottaminen

- Tiekkunnan on ilmoitettava ELY-keskukselle kirjallisesti 60 päivän kuluessa avustuspäätöksen saamisesta, ottaako se avustuksen vastaan. Mikäli tiekkunta ei ilmoita avustuksen vastaanottamisesta määräaikaan mennessä, avustuspäätös raukeaa
- Tiekkunta ilmoittaa tässä vaiheessa nimeämänsä valvojan. Valvojalla tulee olla riittävä ammattitaito tehtävään
- Vastaanottoilmoituksen lähetettyään tiekkunta voi aloittaa työt
- ELY-keskuksen valvojalle on myös ilmoitettava kirjallisesti tarkemmasta töiden aloitusajankohdasta
- Muista huomioida 3 kk:n moitekanne/valitusaika

Kilpailuttaminen

- Tie kunta on hankintalain mukainen julkinen hankintayksikkö, jos valtion, kunnan tai muun julkisyhteisön hankkeeseen myöntämän tuen määrä on **yli puolet** hankinnan arvosta
- Hankintalakia sovelletaan kansalliset kynnysarvot ja EU-kynnysarvot ylittäviin hankintoihin
- Kansalliset kynnysarvot
 - tavara- ja palveluhankinnat 60 000 euroa (alv 0 %)
 - rakennusurakat 150 000 euroa (alv 0 %)
- Kansallisen kynnysarvon ylittävästä hankinnasta on tehtävä hankintailmoitus työ- ja elinkeinoministeriön ylläpitämään sähköiseen ilmoituskanavaan, HILMA:aan
- Ilmoittaminen on maksutonta. HILMA:sta ja sen käyttämisestä saa lisätietoja osoitteesta www.hankintailmoitukset.fi
- Siltahankkeet ovat yleensä niin kalliita, että kynnysarvot ylittyvät

Tarjouspyyntö

- Pienimmissäkin perusparannushankkeissakin olisi hyvä pyytää tarjouksia vähintään 3-5 urakoitsijalta
- Tarjouspyynnössä ja sen liitteissä esitetään
 - hankinnan tekninen määrittely riittävällä tarkkuudella
 - maksuperusteet (yksikköhintaurakka, kokonaishintaurakka)
 - maksuehdot ja mahdolliset vakuudet
 - aikataulu
 - tarjouksen jättämistapa ja -aika sekä voimassaolo
 - tarjouskilpailun ratkaisuperusteet (pelkkä hinta tai hinnan ja laadun erilaiset yhdistelmät)
 - liitteeksi työselitys/suunnitelma ja suoritepohjainen kustannusarvio ilman kustannustietoja

Tarjouspyynnössä voidaan asettaa vaatimuksia

- Konekalustolle
 - Pieni kone voi olla halvempi mutta tunteja kuluu enemmän
- Ammattitaidolle
 - ”Kylän paras mies!”
- Referensseille
 - Pieniinkin hankkeisiin kannattaa pyytää
- Työturvallisuus- ja tieturvakursseista
 - Ei kannata vähätellä tätä asiaa
- Verovelka- ja eläkemaksutodistuksista
- Räjäytystöissä räjäyttäjän tai panostajan lupakirja
 - Pyydä nähdä lupakirja!

Tarjouskilpailun ratkaiseminen

- Tarjousten avaamisesta ja vertailusta tehdään pöytäkirja
- Avaamistilaisuudessa on syytä olla vähintään kaksi henkilöä. Muista jääviysvaatimus!
- Voidaan sulkea tarjous pois:
 - Ei teknisiä tai taloudellisia edellytyksiä
 - Laiminlyönyt verojen ja lakisääteisten maksujen suorittamisen
 - Ei vastaa tarjouspyyntöä
 - Tarjous tullut myöhässä
 - Tarjouskilpailun ratkaisu on tehtävä tarjouspyynnössä ilmoitetuilla perusteilla
 - Ratkaisu ja perusteet ilmoitetaan kaikille osallistuneille kirjallisella ilmoituksella

Urakkasopimus, sisältö

- tilaaja, urakoitsija, yhteystiedot, edustaja
- asiakirjojen pätevyysjärjestys ja sopimusehdot
- urakoitsijan ja tilaajan velvollisuudet ja vastuut
- urakkamuoto, urakkasumma, maksuehdot
- työn valmistumisaikataulu, viivästysseuraamukset
- takuun kohteena olevat työt ja takuuaika, vakuudet
- vakuutukset
- valvontaan liittyvät asiat, työmaakokoukset,
- mittaukset ja katselmukset, vastaanottotarkastus
- riitaisuuksien ratkaiseminen
- allekirjoitukset

Noudatetaan Rakennusurakan yleisiä sopimusehtoja, YSE 1998

Tiekunnan oma valvoja / työnjohtaja

Valvoja on aina urakoitsijasta riippumaton henkilö

Parantamishankkeen valvontaan kuuluu seuraavia tehtäviä:

Huom! Osa tehtävistä on voitu urakkasopimuksessa sopia urakoitsijan vastuulle

- Työhön tarvittavien lupien ja asiantuntijalausuntojen (mm. kaapelinäytöt) varmistaminen
- Suunnitelmien ja piirustusten tarkastaminen ja ylläpito
- Tavarantoimittajien asennus- ja käyttöohjeiden noudattamisen varmistaminen
- Sopimusasiakirjojen noudattamisen valvonta
- Työmaakokousten ja viranomaiskatselmusten järjestäminen tarvittaessa
- Erityistöiden valvojien ja urakoitsijoiden pätevyyksien varmistaminen

- Työmaan ja sen ympäristön yleisen turvallisuuden ja työturvallisuuden seuranta (turvallisuukskoordinaattori tarvittaessa)
- Työmaan järjestyksen ja siisteyden sekä ympäristövaikutusten seuranta
- Urakka-aikataulujen tarkastaminen ja aikataulujen noudattamisen valvonta
- Työvaiheiden tekemisen oikean järjestyksen seuraaminen
- Työmenetelmien seuraaminen ja hyvän rakentamistavan varmistaminen
- Maa-ainesmateriaalien laadun varmistaminen sekä määrien mittaaminen tai mittauttaminen
- Muiden materiaalien ja tarvikkeiden tarkastaminen ja mahdollisten erityisvaatimusten varmistaminen

- Piiloon jäävien rakenteiden tarkastaminen ja dokumentointi ennen peittämistä
- Suunnitelmassa esitettyjen maaperäolosuhteiden todenmukaisuuden varmentaminen
- Vakuuksien ja vakuutusten sopimuksenmukaisuuden varmistaminen
- Valvoja myös dokumentoi hanketta loppuraporttia varten.
 - Dokumentit selostuksineen tulee liittää loppuraporttiin

Valvoja ei voi olla siis kuka tahansa, vaan edellä mainituista tehtävistä tulee suoriutua ja ammatillista osaamista täytyy olla

-referenssit voi kysyä valvojaltakin

Jos työmaalla mene jokin pieleen, katse kääntyy heti valvojaan

Työt käynnistyvät

Kiinnitä huomiota seuraaviin asioihin tiekunnan edustajana hankkeessa:

- Tietyömerkit paikoillaan, urakoitsijan vastuulla
- Tiedottaminen kunnossa osakkaille, liikennekatkokset, kesto, muutokset
- Osallistu työmaakokouksiin ja huolehdi, että niistä pidetään pöytäkirjaa
- Mikäli havaitset jotain sovitusta poikkeavaa, tuo se heti valvojan/ urakoitsijan tietoon
- **DOKUMENTOI!!!**
 - Kuvia, kuvia ja kuvia
 - Ennen hanketta, hankkeen aikana ja jälkeen
- Ole mukana loppukatselmuksessa

Maksatuksen hakeminen, KEHA-keskus

- Maksatushakemus jätetään joko sähköisesti tai paperisena kuten hakemuskin
 - postitse osoitteella KEHA-keskus, Maksatusyksikkö / Yksityistiet, PL 136, 33101 Tampere
- Maksatuksia kannattaa hakea välittömästi kun se on mahdollista
- Maksatuseriä on useampi, riippuen hankkeen koosta, 3-5 yleensä
- Välimaksatuksia hakiessa laskujen ei tarvitse olla maksettuna, tieto laskujen suuruudesta riittää
- Loppumaksatusta haettaessa kaikkien laskujen tulee olla maksettuna
- Huolehdi että hankkeen aikataulu pitää myös maksatusten osalta

Loppuraportti

Hankkeen loppuraportti on vapaamuotoinen, mutta sen tulee sisältää tärkeimpien rakennusvaiheiden selostukset valokuvineen

Esimerkiksi rumpujen vaihdon ja kantavuuden parantamisen osalta hankkeen loppuraportti voi sisältää seuraavat kohdat:

- rumpuarinan teko, materiaali, tiiveys ja tilannevalokuvat
- rumpuputken nosto, asento, täyttö, tiivistäminen ja tilannevalokuvat
- maa-aineksen vaihtaminen runkoon, täyttö, tiivistys, määrä, laatu ja tilannekuvat
- suodatinkangas, laatu, asennus ja tilannekuvat
- kulutuskerroksen lisääminen, määrä, laatu, tiivistäminen
- valmis tie, päämitat, muoto ja yleiskuvat

Liikennöinti avustettavalla tiellä

Valtionavustusta saavan tien **satunnaista käyttämistä** ei yksityistielain 85 §:n mukaan saa puomein, liikennemerkkein tai muulla tavoin kieltää sinä aikana, jota valtionavustus koskee. Ulkopuolisesta liikenteestä aiheutuvaa huomattavaa haittaa voidaan kuitenkin rajoittaa kunnan suostumuksella.

Muistakaa! Muun kuin tieosakkaan **säännölliseen** liikennöintiin yksityistiellä tarvitaan tiekunnan lupa ja siitä on oikeus periä käyttömaksua, vaikka tie saisi valtionavustusta

28 §

Muiden kuin tieosakkaiden oikeus käyttää tietä

Muiden kuin tieosakkaiden hyväksi tapahtuva yksityistien käyttäminen säännöllisiin ja tilapäisiin kuljetuksiin, säännölliseen kulkemiseen sekä tien kunnossapitokustannuksia selvästi lisäävän toimintaan on luvanvaraista.

Hyviä julkaisuja, ohjeita ja nettisivuja

Sorateiden hoitoa

https://julkaisut.vayla.fi/pdf8/lo_2014-01_sorateiden_kunnossapito_web.pdf

YSE 1998

<https://www.rakennusteollisuus.fi/globalassets/infra/julkaisuja/2019/yse-opas-21-2-2019.pdf>

Yksityisteiden parantaminen opas (vain osa julkaisusta)

https://www.tieyhdistys.fi/site/assets/files/1366/netti_yksityistien_parantaminen_1.pdf

Yhteystiedot

Tanja Mynttinen

projektipäällikkö ja kouluttaja

tanja.mynttinen@kymenlaaksonkylat.fi

044 297 7738

kymenlaaksonkylat.fi

